

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев 1932/2015
04.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиле Ј.Л. из С.П., чији је пуномоћник Н.С., адвокат из И., против туженог С.Ј. из С.П., чији је пуномоћник Р.Л., адвокат из С.П., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 258/15 од 02.07.2015. године, у седници одржаној 04.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 258/15 од 02.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 35/15 од 07.05.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се одреди мера заштите од насиља у породици, тако што ће се забранити туженом да на било који начин узнемирава тужилцу и да се уздржи од сваког другог дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужилце, да се одреди да наведена мера траје највише годину дана од дана доношења и да се може продужавати док насиље не престане, да се констатује да жалба не задржава извршење решења, а да се тужени обавезе да јој накнади трошкове поступка. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 258/15 од 02.07.2015. године, ставом првим изреке, жалба тужилце је одбијена, као неоснована и

првостепена пресуда потврђена, а ставом другим изреке одбијен је и захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиља и тужени су ванбрачни партнери и живе у стану у С.П., заједно са ћерком тужиље и оцем туженог. Током 2014. године дошло је до поремећаја односа међу парничним странкама у вези власништва на стану у коме живе, због чега је тужиља поднела тужбу за утврђење права својине на овој непокретности. У том судском поступку је 04.08.2014. године одређена привремена мера којом је туженом забрањено отуђење, оптерећење и свако друго располагање овом непокретношћу, након чега је дошло до погоршања њихових односа, због чега, иако и даље живе у истом стану – одвојено раде, одвојено располажу својим финансијама и (одвојено) плаћају комуналне трошкове, а од тада и спавају у одвојеним собама које држе закључане док су на послу. Тужиља користи све собе у стану, осим спаваће собе, коју сада користи тужени и у којој су остале ствари – постељина, пешкири и гардероба странака. Судови су утврдили и да нерешени имовински односи доводе до честих вербалних сукоба међу парничним странкама, који кулминирају међусобним упућивањем псовки и погрдних речи, да до физичких сукоба није долазило, те да тужени, иако је поседовао пиштољ, њиме никада није претио тужиљи, а да тужиља евентуално насиље никада није пријавила полицији или центру за социјални рад, до 16.12.2014. године, када је Полицијској станици у С.П. пријавила да је тужени вербално узнемирава. Тога дана патрола је изашла на лице места, туженом одузела пиштољ и упозорила га на понашање. О овом догађају обавештен је Општински јавни тужилац, који је нашао да нема елемената кривичног дела. О догађају је обавештен и Центар за социјални рад С.П., који је извршио проверу на терену и утврдио да тужиља и даље живи у истом стану, без намере да га напусти, да се са туженим не виђа, те да он по неколико ноћи не долази да спава у стану, да он не врши било који вид насиља над тужиљом, те да је саопштио да ће тужиљи предати ствари које су остале у соби у којој он борави, што је и учинио.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном одлуком одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се туженом изрекне мера забрана даљег узнемиравања.

Наиме, насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05), тако што је у ставу првом одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу другом истог члана наведени карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), али и уз одређење да се насиљем у породици

сматра свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање, које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

Правилно тумачење наведене одредбе подразумева да, да би се радило о насиљу у породици, мора постојати јасна граница између жртве и насилника, при чему је члан породице – жртва насиља, подређен и немоћан у односу на члана породице који се сматра насилником, који вољно-дрским, безобзирним и злонамерним понашањем угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице (жртве). Такође, да би се радило о насиљу оваква врста понашања и угрожавања мора бити у континуитету, јер изоловани инциденти не представљају насиље у породици у смислу наведене одредбе Породичног закона. Разграничење између насилника и жртве у породичном окружењу од утицаја је и на утврђење постојања насиља у породици, али и за одређивање адекватне мере заштите од насиља, чија је сврха спречавање и престанак понашања које представља насиље.

Из утврђеног чињеничног стања, судови правилно закључују да се у конкретном случају понашање туженог не може окарактерисати као насиље над тужиљом, као чланом породичног домаћинства, већ да се ради само о озбиљно поремећеним односима, у којима и тужила и тужени показују велики степен нетолеранције, нетрпељивости, па и безобзирности, па се не може говорити о моделу понашања које само један члан породице предузима, односно испољава према другом. Из утврђеног чињеничног стања произлази да се не може говорити ни о таквом понашању туженог којим он покушава да успостави моћ и контролу над тужиљом или којим тежи да задовољи неке своје потребе на штету тужиле. У прилог оваквог закључка иде и чињеница да је тужени често одсутан из стана и у периоду кад не ради (по неколико ноћи спава ван куће), као и чињеница да је поново омогућио тужилу да користи ствари које је претходно закључао у соби коју сад он користи (раније спаваћа соба), а што упућује на закључак да код њега постоји тежња да избегне вербалне сукобе са тужиљом, у мери у којој је то могуће, што не представља карактеристично понашање насилника.

Супротно наводима ревизије, судови су правилном оценом изведених доказа, а посебно извештаја надлежног Центра за социјални рад и исказа парничних странака, саслушаних у току поступка, утврдили да и поред честих вербалних сукоба парничних странака, тужила је то пријавила Полицијској станици само 16.12.2014. године, што би евентуално могло представљати једну инцидентну ситуацију, али су чланови патроле констатовали да ни тада није дошло до насиља, већ да се ради о свађи ванбрачних партнера. Дакле, ни ова ситуација се, према наведеном, не може окарактерисати као било који вид насиља туженог над тужиљом, већ се ради о неадекватном понашању обе парничне странке, уз одсуство минимума напора да се суздрже од оваквог вида комуникације до коначног разрешења имовинских односа.

Остале наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном одлуком одбијен тужбени захтев, као неоснован, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**